

Marszałek Województwa
Kujawsko-Pomorskiego
Piotr Całbecki

Toruń, 02.06.2021 r.

FE-I.410.3.18.2021

Pan
Jacek Brygman
Przewodniczący Konwentu Wójtów
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Szanowny Panie Przewodniczący,

serdecznie dziękuję za ten ważny głos w sprawie przyszłości rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (RLKS). Kujawsko-pomorskie jest jednym z dwóch województw, które już w perspektywie finansowej 2014-2020 zdecydowały się na realizację tego instrumentu terytorialnego przy wsparciu środkami z EFS i EFRR, pochodzącymi z regionalnego programu operacyjnego (RPO). Efekty tej decyzji to między innymi skuteczna animacja społeczności prowadzona przez lokalne grupy działania (LGD), umożliwienie aplikowania o środki niewielkim organizacjom, pobudzenie mieszkańców do angażowania się w życie swojej społeczności oraz rozwój regionu w obszarach istotnych z poziomu lokalnego. Ten eksperyment z oddolnym podejściem przy decydowaniu o wsparciu ze środków RPO okazał się sukcesem, a dziś oba województwa są podawane za wzór zarówno na poziomie krajowym jak i europejskim. Stąd Zarząd Województwa (ZW) bez wahania podjął decyzję o kontynuacji wdrażania RLKS w formule bezpośredniej również w kolejnej perspektywie finansowej.

Przyjmując w 2019 roku projekt *Założeń Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2021-2027* Zarząd Województwa myślał także o RLKS planując przeznaczenie na ten instrument podobnych środków jak w obecnej perspektywie, tj. ok. 3,5% alokacji RPO. Pojawiły się jednak nowe okoliczności, które ZW musiał wziąć pod uwagę przy ustalaniu podziału środków między poszczególne potrzeby województwa. I tak, określając alokację na poszczególne priorytety, należy przede wszystkim brać pod uwagę ich przyczynianie się do spełniania tzw. ring-fencingów (przeznaczenie określonej puli środków na działanie związane z innowacjami i ochroną środowiska). Oddolny charakter RLKS, gdzie ostateczny zakres wsparcia możliwy jest do określenia dopiero po zatwierdzeniu wszystkich lokalnych strategii (LSR), nie daje możliwości uwzględnienia tego instrumentu w ramach puli środków dających gwarancję osiągnięcia koncentracji tematycznych. Stąd alokację na RLKS można ustalać tylko w ramach puli środków, które są ponad wymagane limity. Dodatkowo ZW, dokonując wstępnego podziału środków na perspektywę finansową 2021-2027,

2021
ROK WANDY BŁEŃSKIEJ
W WOJEWÓDZTWIE
KUJAWSKO-POMORSKIM

musiał bazować na zapisach projektu Umowy Partnerstwa. Z poddanego konsultacjom dokumentu wynika, iż podstawowa alokacja na RPO jest niższa o 22% w stosunku do tej, jaką miało nasze województwo w perspektywie finansowej 2014-2020, czy ograniczenie środków na Pomoc techniczną, co przełożyło się na konieczność dalszych cięć w zakresach planowanego wsparcia. Przyjęto też, iż wszelkie inwestycyjne projekty (w tym rewitalizacyjne, traktowane jako odnowa wsi) będą finansowane ze środków wspólnej polityki rolnej w ramach działania LEADER. Stąd decyzja o przeznaczeniu na RLKS około 3% całkowitej alokacji z programu i dedykowaniu temu instrumentowi wyłącznie wsparcia na projekty społeczne finansowane ze środków EFS+.

Niestety z przedstawionego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej po 2023 roku wynika, iż na działanie LEADER zostaną przeznaczone niewielkie środki, które nie uwzględniają wsparcia na lokalne drogi, odnowę wsi czy wsparcie przedsiębiorczości pozarolniczej. Również po stronie polityki spójności RLKS nie otrzymał pełnego wsparcia, gdyż fundusz na rzecz sprawiedliwej transformacji (FST) w całości został przeznaczony na niwelowanie negatywnych skutków związanych z ograniczeniem wydobycia węgla. Stąd, aby zapewnić utrzymanie obecnego układu LGD na mapie województwa i zagwarantować wszystkim grupom wystarczające środki na realizację ich strategii, fundusze pochodzące z RPO będą musiały zmienić swoją rolę z uzupełniającej na dominującą. Wymaga to ponownego przeanalizowania możliwości rozdysponowania środków w ramach alokacji przeznaczonej dla naszego województwa. Mając jednak na względzie ogromne korzyści płynące z realizacji jedyne oddolnego instrumentu terytorialnego Zarząd Województwa deklaruje podjęcie działań, dzięki którym na realizację RLKS w kujawsko-pomorskim przeznaczyc będzie można więcej środków, niż pierwotnie zakładano.

Województwo Kujawsko-Pomorskie rozpoczęło przygotowania do negocjacji z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej Kontraktu Programowego w tym Rezerwy Programowej, gdzie jednym z elementów jest uzyskanie dodatkowych środków na realizację instrumentu RLKS. Dodatkowe środki pozwolą zwiększyć alokację na RLKS, która będzie mogła być wykorzystana na potrzeby lokalnej społeczności. Pod uwagę są brane takie obszary jak:

- działania innowacyjne (które na poziomie lokalnym będą mogły być realizowane tylko poprzez RLKS);
- działania aktywizujące dzieci i młodzież z obszarów wiejskich (pozwalające młodym ludziom z obszarów wiejskich na dostęp do wiedzy, nie tylko tej dostarczanej w ramach powszechnej edukacji);
- działania w ramach polityki senioralnej (jak zielone gospodarstwa, które już od perspektywy 2007-2013 z powodzeniem realizowane są przy wsparciu LGD);
- działania wspierające sektor publiczny, które już nie będą finansowane ze środków EFRROW (jak np. odnowa wsi);
- działania proekologiczne, które nie otrzymały wsparcia ze środków FST (jak szkolenia, spotkania informacyjne);
- działania proekologiczne komplementarne z zakresem wsparcia dotyczącym zielonego ładu w ramach podejścia LEADER (jak OZE - wdrażane poprzez RLKS w województwie podlaskim już w obecnej perspektywie) oraz koncepcjami Smart Villages.

Za przeznaczeniem na RLKS większych środków niż pierwotnie planowano przemawia również możliwość zwiększenia poziomu wsparcia. W perspektywie finansowej 2021-2027 tylko w przypadku RLKS możliwe jest zwiększenie wsparcia ze środków EFS+ do 95% kosztów kwalifikowalnych (dla 5% alokacji na priorytecie). Jest to bardzo istotne, gdyż większość beneficjentów korzystających ze wsparcia w ramach funduszu społecznego to niewielkie organizacje pozarządowe i często to właśnie konieczność wniesienia wysokiego wkładu własnego powoduje, że nie aplikują one po środki. A im

większa alokacja na RLKS, tym więcej projektów będzie mogło otrzymać wsparcie na poziomie 95%, co dla regionu oznacza większą aktywność podmiotów lokalnych i wzrost atrakcyjności regionu. Tak więc również dla Zarządu Województwa istotne jest, aby alokacja na RLKS była wyższa niż to wynika z podziału alokacji podstawowej.

Ostateczne decyzje dotyczące alokacji na RLKS będą uzależnione od wyników negocjacji z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej i uzyskanej dodatkowej kwoty do Programu pochodzącej z Rezerwy Programowej.

Z poważaniem

Otrzymują:

1. adresat
2. a/a